ANUL VII. No. 1971. EDITIA A TREIA SÂMBĂTĂ 10 SEPTEMBRE 1894

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREÏ LUNI
SI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureştĭ* LA CASA ADMINISTRAŢIEĬ
DIN *Judeţe* ŞI *Streinătate* PRIN MANDATE POŞTALE
UN AN ÎN ŢARĂ 30 LEĬ; ÎN STREINĂTATE 50 LEĬ
ŞASE LUNĬ . . 15 » » » 25 »
TREĬ LUNĬ . . 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te fereştĭ Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureşti* ŞI *judeţe* SE PRIMESC numai la *Administraţie*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAŢIE ŞI *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURĬ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERŢIELE ŞI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA *kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain*

UN NUMĔR VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

ACUM, ORI NICI O DATĂ

Fiind date moravurile noastre electorale şi modul cum e constituit corpul nostru electoral, rezultatul alegerilor comunale constitue un mic triumf pentru liberalĭ.

Pentru întiia oară un partid politic luptă la noĭ cu program bine definit, — cum a fost desfiinţarea legeĭ maximuluĭ din partea liberalilor, — şi reuşeşte să pue mîna pe opt oraşe din ţară, din care unele sînt oraşe foarte importante.

De aicĭ şi pînă la triumful complect al liberalilor, maĭ este mult.

La noĭ guvernele nu se pot răsturna de cît în treĭ felurĭ: prin bunul plac al Regeluĭ, printr'un ordin formal venit din afară, saŭ printr'o prea enormă acumulare de imoralităţĭ şi incorectitudinĭ de tot soiul care fac cu neputinţă durata unuĭ guvern, cum a fost de pildă cazul cu guvernul liberal din 1888.

De o cam dată Regele nu vrea să se despartă de conservatorĭ fiind-că nu-l lasă Kalnoky, iar pe Kalnoky nu-l lasă Caprivi. Cel puţin aşa ne arată ultimele telegrame ale Agenţieĭ Havas, din care reiese că Kalnoky nu vrea să-l vadă pe D. Dimitrie Sturza prim-ministru, nicĭ în ruptul capuluĭ.

Guvernul la rîndul luĭ, nu le prea face chiar aşa de late, cum le făceaŭ liberaliĭ în ultimiĭ anĭ aĭ domnieĭ lor.

Şi cîte le face, le face cu multă şiretenie şi pe sub mînă. Faptele cele rele ale conservatorilor îmbracă forma legală, probă legea jandarmerieĭ, a maximuluĭ, a popărituluĭ şi legea administrativă.

Nu-ĭ maĭ puţin adevărat că cele rele, tot rele rămîn, fie ele poleite şi cu aur, dar aparenţa lor e maĭ puţin fioroasă pentru marele public care nu judecă lucrurile în fond.

Aşa dar situaţia partiduluĭ liberal e foarte grea şi puterea nu prea se arată la orizont de o cam-dată.

Numaĭ o singură cale le rămîne deschisă pentru a putea răsturna guvernul, şi ultimele alegerĭ comunale le-a făcut calea asta foarte lesnicioasă: *Realizarea tuturor făgăduinţelor pe care le-aŭ făcut inainte de alegerĭ şi o perfectă gospodărie comunală în oraşele în care s'aŭ ales.*

Toată campania pe care aŭ dus'o liberaliĭ în alegerile comunale, se rezema pe desfiinţarea legeĭ maximuluĭ, — şi eĭ aŭ dat făgăduiala asta în scris şi prin graiŭ, cu o insistenţă şi cu o hătărîre maĭ mult de cît energică.

Iată că acum aŭ cea maĭ minunată ocazie să arăte ţăreĭ să sînt cinstiţĭ şi se ţin de făgăduelile date. Să desfiinţeze decĭ taxele urcate puse de conservatorĭ, în oraşele în care conservatoriĭ aŭ fost răsturnaţĭ de la comună.

Dacă liberaliĭ vor face asta, să fie eĭ sigurĭ că vor produce o adevărată revoluţie în moravurile noastre electorale şi un mare reviriment în opinia publică, în favoarea lor.

Bătuţĭ pe calea linguşirilor în jurul tronuluĭ, compromişĭ faţă de guvernele din Berlin şi Viena, nu le rămîne liberalilor de cît calea indicată de noĭ: *înălţarea lor prin cinste, prin îndeplinirea făgăduelilor date înainte de alegerĭ.*

Vor apuca oare liberaliĭ pe calea asta? Vor da eĭ semnalul cinsteĭ în politica romînească? In curînd vom fi în măsură s'o ştim.

Iar dacă îşĭ vor călca promisiunile date şi vor continua să aplice legea maximuluĭ în oraşele în care s'aŭ ales, atuncĭ partidul liberal va fi cu drept cuvînt un partid istoric, căcĭ el va înceta de a maĭ exista şi va aparţine numaĭ istorieĭ trecutuluĭ.

Căcĭ le va fi imposibil să maĭ apară prin întrunirĭ publice şi nicĭ în Corpurile legiuitoare nu le va maĭ fi cu putinţă să deschidă gura o singură dată măcar.

De vor îndrăzni să combată vre-o nouă lege rea prezentată de conservatorĭ, vor fi imediat puşĭ la loc şi cu drept cuvînt trataţĭ de şarlatanĭ. De vor maĭ făgădui prin întrunirĭ publice desfiinţarea legilor făurite de infama reacţiune, cu drept cuvînt vor fi huiduiţĭ şi izgoniţĭ de public, ca nişte mincinoşĭ vulgarĭ.

Lumea nu va maĭ putea face nicĭ o deosebire între Lascar Catargiu care făgădueşte suprimarea apanagiilor regale şi cînd ajunge la putere le maĭ sporeşte încă, şi între Dimitrie Sturza care făgădueşte suprimarea taxelor enorme din legea maximuluĭ şi aĭ căruia partizanĭ nu le desfiinţează, cînd ajung în capul comuneĭ.

Atuncĭ zicătoarea *schimbarea stăpînilor e bucuria nebunilor* va deveni un adevăr patent pentru opinia publică, şi în ziua aceea partidul liberal va fi mort ca toţĭ morţiĭ.

Ştim că liberaliĭ, cîştigînd cele opt oraşe, s'aŭ înfundat într'un impas teribil, şi că treaba asta îĭ sîcîie peste măsură.

Nădăjduim că guvernul nu va invalida cele opt consiliĭ comunale liberale, tocmaĭ pe motivul că ştie cît îĭ sîcîie pe liberalĭ victoria asta parţială.

Insă publicul va profita din sîcîiala asta: orĭ liberaliĭ fac un pas înainte şi atuncĭ cu toţiĭ ne vom bucura şi ne vom folosi; orĭ eĭ se arată politicianĭ, meschinĭ şi şarlatanĭ, şi atuncĭ iar ne vom bucura şi ne vom folosi cu toţiĭ, căcĭ vom şti o dată pentru tot-d'a-una ce se ascunde în dosul firmeĭ aceştia de liberal.

I. Theodorescu.

O NOUA DOTATIE

Din noŭ începe să circule cu persistenţă svonul prin oraş că se va vota, în sesiunea viitoare a corpurilor legiuitoare, o nouă dotaţie de 300000 de leĭ pe carĭ prinţul Ferdinand îĭ va încasa în numele şi pentru noua odraslă regală, micul prinţ Carol II.

Dacă-ĭ vorba că la fie-care fabricare de prinţişor brevetat cu garanţia guvernuluĭ că-ĭ prinţ autentic, să se ştirbească bugetul ţăreĭ cu cîte 300000 de francĭ, atuncĭ cerem înlocuirea actualeĭ dinastiĭ printr'una de scopiţĭ.

In aşteptarea acestuĭ fericit Eveniment pentru ţară, am ruga pe gazetele oficioase să ne spue întru cît svonul fioros pungilor noastre, are saŭ nu vre-o consistenţă.

Lynx.

DEFICITUL BUGETAR

Reuşita de la alegerile comunale, a îmbătat pe guvernamentaliĭ noştrĭ şi i-a făcut să creadă că pe orizontul lor politic, nicĭ un nor nu se maĭ poate arăta. Dar iluzia lor e mare şi ne vedem siliţĭ să le răpim această dulce mîngîere.

O scurtă ochire asupra situaţieĭ financiare ne va lămurĭ în destul, în această privinţă.

In adevăr, din situaţia tesauruluĭ public la 30 Iunie, ce am primit, fie zis în treacăt, abia zilele trecute, resultă că deficitul se acentuiază din ce în ce maĭ tare.

In adevăr, pe cînd în prima lună a nouluĭ exerciţiŭ budgetar, încasările întreceaŭ pe acele din luna corespondentă a anuluĭ trecut cu 90.808 b. 56, din a doua lună deficitul a început a se arăta, aşa că am avut această progresie descrescătoare.

La 30 Aprilie. . . . . + 90 808 b. 56
La 30 Maiŭ . . . . . .— 59 019 b. 59
La 30 Iunie . . . . . .—396 767 b. 97

Va să zică în treĭ lunĭ, deficitul a atins aproape suma de 400,000 leĭ. Şi de atuncĭ încoace situaţia în loc de a se îmbunătăţi, s'a înrăit tot maĭ tare, căcĭ în luna Iulie, la scadenţa rateĭ a treia a arenzilor moşiilor statuluĭ, s'a produs crackul arendaşilor şi a început urmăririle în potriva lor, pentru sume enorme, de către diferitele casierĭĭ.

Dezechilibrul final al bugetuluĭ faţă cu aceste deficite parţiale e învederat. Ziarele guvernamentale nu o vor maĭ putea contesta precum făceaŭ acum două lunĭ, cînd ceĭ întîiŭ am dat alarma, arătînd începutul crizeĭ.

Şi de notat e că acest deficit ar fi fost încă şi maĭ mare fără noile birurĭ care s'aŭ pus. Ast-fel noua taxă a cleruluĭ (popăritul) a dat pentru aceste treĭ lunĭ un spor de 232,836, banĭ 20; iar taxa de înscriere a elevilor streinĭ un plus de 44,034, banĭ 50. — Birurile de asemenea natură aŭ sleit însă pe contribuabil, aşa că în loc de a restabili echilibrul bugetar, vor contribui în curînd ca să grăbească deficitul.

Tot acelaşĭ lucru avem de spus în privinţa sporuluĭ mare faţă cu cele 3 lunĭ ale anuluĭ trecut, la care s'a urcat venitul vămilor (1,228,985 l.) — Avantagiul ce rezultă de aci e factice, căcĭ e datorit noilor convenţiĭ comerciale, care vor ruina începuturile de industrie naţională, din care se întreţin alt-fel contribuabiliĭ. Deja sărăcia începe a se arăta în mişcarea transacţiunilor şi într'o sumă de alte împrejurărĭ.

Ast-fel sunt în scădere mare taxele de înregistrare, vînzarea timbrelor, vizele, patentele şi licenţele, vînzarea tutunuluĭ şi a săreĭ şi acele trecute la rubrica *veniturĭ diverse.*

Iată dar starea tristă în care se găsesc finanţele statuluĭ, sub *conducerea luminată* a D-luĭ Ghermani. Vina D-sale cea mare, constă în faptul că n'a putut prevede aceste fapte şi n'a ştiut să ia iniţiativa economiilor necesare. Din potrivă, *eminentul financiar,* n'a ştiut să recurgă de cît la expedientul orĭ-căruĭ cîrpacĭ bugetar: la plasarea de rentă.

C. D. A.

O DESPUIARE DE SCRUTIN

Scena s'a petrecut la Galaţĭ, şi cel care o povesteşte este *Liberalul Gălăţean*, prima voce care ne soseşte asupra alegerilor din provicie.

«Emoţiunea alegătorilor, — ne spune confratele, — s'a schimbat în panică la despoiarea scrutinuluĭ, atuncĭ cînd s'a văzut că lista pungaşilor era aproape să-şĭ realizeze majoritatea».

Şi maĭ departe:

Cînd eĭ aŭ întrunit numărul trebuincios de voturĭ, *un val de doliŭ s'a lăsat pe feţele tutulor.* Şi ceea-ce este *maĭ grozav*, e că chiar aceştĭ nemernicĭ, fie candidaţĭ, fie sbiriĭ lor eraŭ coprinşĭ *în această atmosferă.* Eraŭ triştĭ de şi reuşiseră. Eraŭ plouaţĭ. Aŭ uitat *să aplaude.* Şi puţina mişcare făcută în acest sens **cu picioarele** de cîţĭ-va nenorociţĭ de funcţionarĭ, a murit *singură*, fără să o impedice cine-va, aşa că a trecut neobservată...

In adevăr tristă şi *grozavă* trebue să fi fost această isbîndă, neaplaudată de cît cu picioarele şi moartă *singură* şi neobservată! Liberaliĭ pot fi pe deplin satisfăcuţĭ cu un asemenea rezultat, — ar zice încă o dată *Voinţa Naţională.*

Rad.

COLOSAL

Naţionalul nu vrea să se lase de Spanachidism nicĭ în ruptul capuluĭ. Zicem Spanachidism fiind-că *Naţionalul* a abandonat *omul*, dar a păstrat *principiul.*

Singura schimbare introdusă e că spanacul se fabrică acum pe franţuzeşte.

Iată o pildă pe care o aducem la cunoştinţă popoarelor, căcĭ e scrisă în limba cea maĭ internaţională:

Sa Majesté s'amuze, mais Elle vora!

Adică, pe romîneşte autorul a voit să zică:

Maiestatea sa, petrece, dar va vedea El!

Asta ne aduce aminte următoarele faimoase traducerĭ din romîneşte în franţuzeşte:

Mă doare fluerul piciorului, tradus prin *j'ai mal à la flûte du pied*; capra trăsureĭ, *la chèvre de la voiture*, şi altele.

Aşteptăm acum şi ceva spanac englezesc şi nemţesc.

Vax.

SOCIALIŞTII LA PESTA

Poliţia din Budapesta expulzase din acel oraş, maĭ zilele trecute, pe unul din capiĭ socialiştilor din Ungaria, Ioan Gion de loc din Becikerekul mare. In acelaşĭ timp însă procurorul din Budapesta intentînd un proces de presă luĭ Ioan Gion, acesta a fost citat a se prezinta în ziua de 6 (18) l. c. înaintea juraţilor din capitala ungurească.

Din gazetele ungureştĭ care ne sosesc azĭ, vedem că socialiştiĭ din Budapesta pregăteaŭ o manifestaţie uriaşă cu ocazia sosireĭ în capitală a tovarăşuluĭ lor persecutat.

E de notat că Ioan Gion este unul din primiĭ propagatorĭ aĭ socialismuluĭ în Ungaria. El a contribuit foarte mult ca mişcarea socialistă, de care acum doĭ-treĭ anĭ nu era nicĭ pomeneală în Ungaria, să ia într'un timp relativ scurt nişte proporţiĭ destul de respectabile.

DUPĂ ALEGERI

Speranţele liberalilor

Orĭ cît de zdrobitor a fost rezultatul alegerilor din Capitală, totuşĭ liberaliĭ sînt foarte mulţumiţĭ, căcĭ n'aŭ sperat nicĭ eĭ să obţină atîtea voturĭ, maĭ ales în ţară şi să triumfe în oraşele cele maĭ marĭ şi maĭ importante din ţară.

Rezultatul alegerilor este interpretat însă în diferite felurĭ de către cele treĭ nuanţe ale partiduluĭ.

Vom expune aicĭ pe larg, vederile unuia din fruntaşiĭ partiduluĭ, care de şi n'a luat nicĭ o parte în actuala campanie, totuşĭ prin poziţia sa şi prin vederile sale înaintate este singur în poziţiune de a judeca nepreocupat şi de a pătrunde în viitorul partiduluĭ.

Ultima forţă

Rezultatul favorabil obţinut de liberalĭ în provincie se datoreşte în primul rînd administraţieĭ rele din ţară. Nemulţumirea este adîncă şi toate păturile sociale sînt nerăbdătoare de a vedea o schimbare radicală a actualuluĭ sistem de reformă.

Nu e maĭ puţin adevărat însă, că nicĭ partidul liberal nu se bucură de o reputaţiune maĭ bună.

Partidul liberal a făcut acuma ultima sforţare pentru a-şĭ afirma puterea sa; de acum înainte însă, partidul liberal va merge repede spre disolvare, aşa că la viitoarele alegerĭ legislatise se va prezinta în condiţiunĭ foarte slabe.

Viitorul democraţieĭ

Puternica presă a democraţieĭ a influenţat foarte mult opinia publică, a adus o nouă lumină în spiritele confuze şi a pregătit un teren larg pentru înfiinţarea unuĭ partid democrat. Elemente pentru acest partid sunt în toate colţurile ţăreĭ şi dacă liberaliĭ ar face un pas înainte în loc să afişeze destrucţionismul ca ideal politic al lor, atuncĭ viitorul e al lor; contrar, însă, pe ruinele partiduluĭ liberal se va ridica în curînd partidul viitoruluĭ.

Formarea partiduluĭ democrat

Situaţiunea se va desemna în curînd, maĭ curînd chiar, de cum se crede în general.

Faptul ieşireĭ D-luĭ Fleva din partidul liberal este de o importanţă mare, căcĭ neputînd forma un partid puternic, de sigur el se va alătura acelora carĭ staŭ pe baza sufragiuluĭ universal.

Tratarile

Tratările oficiale se vor începe poate chiar în primele zile ale luneĭ viitoare. Pînă atuncĭ însă vor urma convorbirile intime. Deja D. Al. Djuvara, care s'a întors de curînd din Paris, caută a determina pe D. Fleva să se alăture grupuluĭ democraţilor, adică să se înţeleagă cu D-niĭ D. Giani, E. Costinescu şi C. Dumitrescu-Iaşĭ.

De alt-fel grupul democraţilor urmează o vie corespondenţă cu liberaliĭ din Craiova, cu D-niĭ Cozadini din Piatra, V. Gheorghian din Iaşĭ, Nicorescu din Bîrlad şi în curînd se va pune în corespondenţă cu liberaliĭ din Botoşanĭ, cu D-niĭ Orleanu şi Toneanu din Galaţĭ şi cu ceĭ din T.-Severin.

Şefia D-luĭ Sturza

Orĭ cum se vor desvolta lucrurile, este sigur că partidul liberal, aşa cum este organizat azĭ, nu va putea merge înainte, căcĭ partidul este compromis nu numaĭ în ţară, ci chiar şi în streinătate. Maĭ ales şefia D-luĭ Sturza, e o piedică mare pentru eventuala venire la putere a liberalilor în actuala lor formaţiune.

Discursul agresiv al conteluĭ Kalnoky înaintea delegaţiunilor ungureştĭ în contra D-luĭ Sturza, i-a tăiat pentru tot-d'a-una drumul spre banca ministerială.

Mîine vom reveni cu alte detaliĭ.

Inf.

A se vedea **ULTIME TELEGRAME** în pagina a III-a

AUSTRO-UNGARIA ŞI ROMÎNIA

Declaraţiile D-luĭ Kalnoky

Budapesta, 7 Septembrie. — *Comisiunea delegaţiuniĭ Ungureştĭ.* D. de Kalnoky şi-a făcut expunerea. D-sa declară că dă multă importanţă moduluĭ în care s'aŭ exprimat delegaţiĭ Falk, Apponyi şi Berezeviczy în privinţa raporturilor cu Romînia. D-sa îşĭ exprimă satisfacţiunea pentru faptul că se recunoaşte pretutindenĭ valoarea acestor bune raporturĭ şi se apreţiază dificultăţile cu care trebue să lupte guvernul romînesc. Acest fel de a discuta va produce în toate cazurile o bună impresie în Romînia. Ministrul însuşĭ se aşteaptă ca această discuţiune — cu toate că e vorba de o chestiune delicată — să lămurească situaţiunea din toate punctele de vedere. Se va cunoaşte în Ungaria limitele celor ce se pot obţine şi oare-carĭ prejudecăţĭ ce există în Romînia cu privire la sentimentele noastre faţă cu dînsa vor fi înlăturate.

Iredenta

Afară de aceasta, este vorba de o chestiune, care nu e nouă. Ministrul a găsit această chestiune a relaţiunilor cu Romînia cînd a intrat în funcţie. De atuncĭ a urmărit-o cu mare atenţiune. Expresiunea de *Romînia irredentistă* dovedeşte ea însuşĭ că nu e vorba de o metodă originală de agitaţiune; ci de simplă imitaţie a *irredenteĭ* italiane. Aceasta din urmă a fost copiată în Romînia în toate detaliile.

D. de Kalnoky a făcut cu Romînia, aceiaşĭ experienţă pe care a făcut-o şi cu Italia, şi anume că cu cît relaţiunile cu guvernele acestor ţărĭ sînt maĭ satisfăcătoare, cu atît irredenta are maĭ mică putere de acţiune. Irredenta începe să lucreze îndată ce relaţiunile între guverne se răcesc saŭ se rup. Agitatea din Romînia nu constitue, prin urmare nimic noŭ; ea se poate întîlni în toate părţile.

Intervenţiile

Este foarte lesne de a scrie note energice saŭ de a formula în toate zilele cererĭ prea marĭ; însă puterea care adaptă acest mod de a lucra, ţinînd seamă de demnitatea sa şi avînd a face cu o putere maĭ slabă, este nevoită să o menţie.

Procedarea ce ministrul a adoptat — şi care experienţa a justificat-o, — consistă a urmări afacerile de acest fel cu o atenţiune deosebită şi de cîte orĭ se constată o nouă simptomă să se atragă atenţiunea guvernuluĭ respectiv şi să ceară remediul. Acest guvern va fi atuncĭ maĭ atins de procedeul acesta, maĭ puţin solemn, însă constant, de cît ar fi fost print'un alt procedeŭ riguros şi violent.

Asemenea greşelĭ naţionale nu pot să fie înlăturate curînd. Pentru a le combate este nevoie de o mare răbdare şi stăruinţă.

D-luĭ Dimitrie Sturza

Curentul naţional actual este negreşit foarte întins în Romînia şi foarte puternic. Acest curent este exploatat maĭ cu seamă în acest moment — înainte de alegerĭ — în contra guvernuluĭ romîn. Nu se poate cere acestuia ceea-ce nu poate să îndeplinească; aceasta ar însemna a face un serviciŭ opoziţiuneĭ condusă de D. Dimitrie Sturza, care a intrat cu totul în această mişcare daco-romînă.

Hîrtiile geografice ale Dacieĭ

Chestiunea hărţilor geografice datează de mult. Aceste hărţĭ apăreaŭ o dată cu aprobarea statuluĭ; pe cînd în acest moment ele aŭ un caracter particular. Atuncĭ am protestat în mod energic, ceia-ce a avut de rezultat retragerea hărţilor din circulaţie. De atuncĭ n'a maĭ venit nicĭ o plîngere în această privinţă. Nu se poate împedica propagarea unor asemenea imprimate, care arată nişte fronţierĭ de fantezie şi faptul de a adăuga că aceste hărţĭ vor fi realizate, că adică se va incorpora Transilvania împreună cu alte provinciĭ, poate fi luat drept o farfaranoadă, care corespunde cu caracterul iridenteĭ.

Această agitaţiune nu poate să neliniştească pe nimenĭ, căcĭ toate premisele uneĭ atitudinĭ agresive lipsesc.

O UMPLUTURA STUPIDA

Toate anomaliile, toate absurditățile și toate neghiobiile sînt îngrămădite în legea electorală comunală.

Lăsăm la o parte faptul că legea asta, ca și cea pentru corpurile legiuitoare, consacră ca cetățeni și prin urmare ca romînî, pe un număr foarte restrîns de locuitori aï țăreï. Partea cea maï odioasă a legeï electorale comunale, e că se distruge, ea singură pe sine, dînd majoritatea consiliilor comunale, numaï colegiul întîiŭ.

Atuncï la ce maï slujește colegiul al doilea? De sigur numaï pentru a da ocazie guvernelor de-a comite tot felul de blestemățiï, de-a ne oferi spectacolul desgustător al bandelor desmățate de bătăușï și bețivanï terorizînd orașele.

Noï am fi de părere ca să se desființeze acest colegiŭ inutil, această umplutură electorală.

Iar dacă guvernele țin cu orï ce preț să aibă un al doilea colegiŭ la comună, propunem ca să fie numițï candidațiï prin decret regal saŭ în orï și ce alt mod.

Cu modul acesta vom cîștiga îndoit și din punct de vedere material și din punct de vedere moral.

Index.

Optica electorală

Un filosof a zis că nimenï nu poate ști cum e lumea în realitate, căcï fie-care o vede alt-feï. Așa o fi, căcï lumea asta e a draculuï de complicată. Dar ceea ce n'aș fi crezut nicï-odată, este ca pînă și aceleaș *cifre* să fie văzute în diferite chipurï de diferițï ochï.

Și cu toate astea așa e: dovadă comentariile diferitelor gazete asupra rezultatelor alegerilor care,—slavă Domnuluï! — se isprăviră în sfîrșit.

Voința Națională de pildă, spune că triumful e al liberalilor; o altă gazetă liberală precizează chiar cum că: «liberaliï aŭ reușit în cele maï multe orașe».

Timpul, pe de altă parte, ne spune în număru-ï de azï, că liberaliï n'aŭ reușit de cît la Urlațï și că pînă și la Craiova aŭ trimfat conservatoriï!

Lupta chiar, în entuziasmul eï pentru reușita luï Cosăcescu, exaltează triumful aliaților eï conservatorï pînă acolo în cît ajunge să spună că: «la Craiova rezultatul este o victorie pentru primarul Boldescu!»

Naționalul întoarce iar foaia cealaltă, și spune că: «*maï toate* orașele, capitale de județ, aŭ fost luate de opoziție».

Eï pottim acu, iubite cititor, descurcă-te din toate aceste *aprecierï* și apreciază, la rîndul tăŭ, halul la care am ajuns cu presa romînă!

Re.

DECLARAȚIILE D-LUI KALNOKY

Relațiile Austro-Ungarieï cu Romînia

Iată continuarea și sfîrșitul declarațiilor D-luï Kalnoky privitoare la Romînia, declarațiï a căror primă parte o publicăm pe pagina I-a.

Liga

Ministrul relevează cuvintele raportoruluï, care a declarat că Unguriï sînt departe de a voi să impuie guvernuluï romîn o acțiune care ar fi în contrazicere cu legile existente în Romînia. Aceste legï asigură Romînilor o libertate fără marginï. In Romînia, spre exemplu, nu există nicï o lege asupra asociațiunilor. *Liga* de care vorbește D. Apponyi nu este o persoană juridică; ea n'are regulamente aprobate de autoritățï. In capul Ligeï și a altor asociațiunï de acest fel se găsesc oamenï de lege, profesorï carï știŭ să găsească mijloace de a schimba legea acolo unde există. Ministrul expune organizațiunea Ligeï.

Manifestațiile antimaghiare

Guvernul romîn are puterea să împedece întrunirile sub cerul liber, excesele pe stradă și manifestațiile îndreptate în contra uneï puterï amice. Guvernul a luat în această privință o atitudine hotărîtă și D. de Kalnoky a obținut declarațiunile decisive în această privință.

Agitațiunea nu provine numaï din Romînia. Maï mulțï Romînï din Austro-Ungaria se duc în Romînia ca studențï, iaŭ parte la tot felul de agitațiunï și apoï se întorc pentru a excita populațiunea din țara lor natală. Conducătoriï în această agitație sînt niște Transilvănenï de origină, în cea maï mare parte carï să naturalizează și se fac profesorï inamovibilï după legea romînă—și cred că totul le este permis.

Subvențiunile pentru Ardelenï

In cea-ce privește suma de 525,000 francï înscrisă în budgetul Romînieï pentru ajutoare la școlile și bisericile romîne, ministrul declară că are cunoștință de aceasta; însă fondurile acestea nu sunt lăsate la discrețiunea guvernuluï, cï supuse regulelor contabilitățiï. Cea maï mare parte din această sumă, adică 380,000 fr. este cheltuită în favoarea Romînilor din Macedonia și toate școlile și toate bisericele sînt subvenționate de Romînia.

Guvernul turcesc are cunoștință de acest fapt.

Restul este distribuit școlilor și bisericilor din Transilvania; însă după declarațiunile guvernuluï romîn, ajutoarele se ocordă numaï școalelor, căcï fără ele ar fi fost nevoite să se închiză.

Insă afară de această sumă, se dispune de mijloace considerabile ce provin din încasările Ligeï. Detaliï în această privință sînt greŭ de dat într'un mod autentic.

Presa europeană

In ceea ce privește agitația prin presă, nu trebue uitat că cea maï mare parte a Romînilor fac studiï în străinătate. Eï intră în relațiunï cu diferite persoane, relațiunï pe care le păstrează după întoarcerea lor în țară și profită de ele pentru a face să apară articole violente în contra Ungurilor.

Ministrul observă ca un adevărat exod produs din Romînia în Europa vara trecută. Chiar organe distinse din presă aŭ combătut în favoarea Romînilor, carï aŭ făcut ca lumea să crează că sînt un popor apăsat. Importanța acestor articole nu trebue să fie exagerată. Amenințarea Romînilor că se vor adresa Europeï pentru liberarea lor nu va găsi nicï un ecoŭ. Ministrul este convins că Europa are destulă încredere în Ungaria și că are destul de lucru, pentru ca să se ocupe de agitațiunea daco-romînă saŭ de orï-ce altă mișcare iredentistă în general.

Concluziune

Ministrul repetă că fiind dată posițiunea geografică a Ungarieï și relațiunile cu Statele din Balcanï, s'ar putea da naștere la dificultățï serioase după relațiunile amicale ale monarchieï cu Romînia ar fi turburate. Cu toate acestea Romînia ra suferi și maï mult.

Ministrul conchide că, din moment ce guvernul romîn manifestă dorința sinceră de a-șï face datoria uneï vecinătățï amicale, în măsura puterilor sale, din moment ce el însușï crede că modul săŭ de a lucra respunde intereselor Austro-Ungarieï, care a fi lăsat să aleagă mijloacele, luîndu-șï răspunderea lor.

ALTE DECLARAȚII

Din celelalte declarațiï pe care le-a maï făcut D. Kalnoky înaintea delegațieï ungureștï, maï relevăm pe următoarele:

Serbia și Bulgaria

Ministrul de externe asigură pe delegațï că nu e nicï un motiv de a se bănui că aceste două țărï s'ar fi înstrăinat de Austro-Ungaria.

In ce privește situația din Bulgaria, toata lumea înțelege dorința acesteï țărï de a ieși din poziția nehotărîtă în care se găsește. Insă pentru aceasta e nevoie și de consimțimîntul Rusieï.

Ministrul laudă apoï pe prințul Ferdinand «care și-a identificat interesele cu ale țăreï sale de adopțiune» și termină zicînd că de sigur «el nu va sacrifica o pozițiune dobîndită cu atîta osteneală»

Italia

Că privire la Italia, ministrul repetă ce a zis la delegația austriacă: vechile relațiï există neturburate.

E adevărat că există și manifestațiï ostile Ungarieï, și maï ales D. Bonghi desvoltă o vie activitate în această direcție, ministrul însă nu dă o importanță mare politică acestor manifestațiï.

Papa

Cu privire la o eventuală nouă alegere în scaunul papal, ministrul declară că Austro-Ungaria nu va lipsi a-șï exercita cu o asemenea ocazie, influența sa, ca în tot-d'auna. Ministrul crede că papalitatea, deșï e o instituție eclesiastică, are totușï și o importanță politică.

Anarhiștiï

In sfîrșit maï relevăm următoarele:

D. de Kalnoky, declară că în ceea-ce privește înțelegerea internațională pentru combaterea mișcăreï anarhiste nicï o inițiativă nu s'a luat de nicï un Stat. Ministrul crede că dorința uneï acțiunï comune este maï mult manifestată în opiniunea publică decît între guverne.

Banditismul în Grecia

Atena, 8 Septembre.—Banda luï Papakirițiopulo a prins un procuror de tribunal, un judecător și douï grefierï în apropiere de Lama și aŭ fost dușï la munte. Procurorul a fost masacrat și judecătorul grav rănit. El a murit din cauza rănilor. S'aŭ trimes trupe care aŭ înconjurat pe briganzï și i-a ucis pe toțï.

DIN POLEMICILE MELE

Radicaliï și guvernul.—Radicaliï și platonismul.—Radicaliï și gramatica.

Am ajuns la preț. Eŭ credeam, ca și Rigolo, că am pur și simplu menirea de a face zeflemele. Iată însă că *Lupta* vrea, cu orï-ce preț, să mă dea la articole de fond și la polemicï.

Confratele radical polemizează cu mine în chestiï de tactică înaltă. Să-mï iaŭ decï ifose grave și să caut a găsi soluțiï, — că nu-ï chip alt-fel.

De ce se supără *Lupta*? Pentrucă am făcut-o guvernamentală!

Și ce vrea *Lupta*? Vrea să o tratăm cu moderație și bună cuviință.

Și de ce? Pentru că *Lupta* s'a săturat de platonisme și vrea să intre în combinațiï de guvernămînt!

Maï întîiŭ, noï nu putem polemiza cu *Lupta* în afacerile care privesc partidul radical, pentru că *Lupta* nu-ï organul aceluï partid, —dovadă că la colegiul I ea a fost guvernamentală (adică n'a făcut platonisme), iar radicaliï din Iașï aŭ votat contra guvernuluï.

Afară numaï dacă tot radicalismul s'a concentrat în Cosăcescu.

Eŭ, Wunder, declar că n'am nimic cu radicaliï în genere; dar corectorul de la *Lupta*, care scrie acuma articole de fond, are un soiŭ de tactică foarte ciudată. El compromite gazeta, precum mï-aŭ declarat maï mulțï radicalï de frunte.

Cu cine să polemizez dar? Cu corectorul? Nu face de mine.

Tot ce pot eŭ, este să discut gramatică cu junele în chestie. Iï atrag decï atenția asupra următoarelor luï fraze:

«Ceï de la *Munca* îșï dă perfect seama»... «Socialiștiï nu ne-a propus»...

Aceste loviturï radicale aduse gramaticeï, mă pun în poziție de a lăsa chestiile politice pe planul al doilea și a spune onorabiluluï:

— Maï lasă-te de politică înaltă și fiï bun de reîncepe ceva gramatică elementară, —dacă mă iubeștï.

Wunder.

EDUCAȚIA FETELOR NOASTRE

In aceste timpurï de reclamă negustorească, în care nu maï poțï ceti aproape nimic pe pagina a treia a jurnalelor din causa anunțurilor de toate tonurile și de toate culorile, credem a face un serviciŭ leal publiculuï și în special familiilor, punînd în evidență meritele modeste dar solide ale unuia din cele maï vechï și maï distinse institute pentru instrucția și educația fetelor.

Este vorba de *Liceul clasic și real de fete*, fundat și dirigiat de *D-na Filionescu*, destinsa pedagogă și profesoară din Capitală. D-na Filionescu, fără sgomot, fără reclame, nu numaï lipsită de încuragiare, dar adese-orï combătută în modul cel maï nedemn de oamenï lipsițï de scrupule, a reușit în curs de opt anï de muncă, să ridice institutul săŭ la o treaptă egală cu cele maï bune institute din Elveția, unde D-nia sa și-a făcut studiele sale pedagogice.

Familiile numeroase din Capitală și din provincie, care aŭ avut fericirea a încredința D-neï Filionescu aducația fiicelor lor, n'aŭ de cît a se felicita de resultatele obținute. Elevele acestuï institut aŭ dovedit pretutindenea atît la examenele depuse înaintea profesorilor de licee, cît și la examenele de bacalaureat, cunoștințele cele maï sistematice și maï solide. Dar cînd cercetează cine-va maï de-aproape organizația instituluï D-neï Filionescu, rămîne în adevăr uimit de armonia ce domnește în toate ramurile de activitate ale aceste ease model. De la local, instalație și mobilier pînă la aranjamentul cursurilor, regulamentele de ordine și lucru, școalele speciale de pictură și musică vocală și instrumentală, totul poartă pecetea originalitățiï, energieï și aptitudineï speciale a spirituluï care a presidat la întocmirea institutuluï.

D-na Filionescu s'a gîndit că instrucția unelaterală ce se dă maï pretutindenï în școlile de fete, numaï în vederea treceri examenelor, ar fi o primejdie pentru viitorul familielor, și de aceia a dispus ca elevele sale să primească de o potrivă cu studiile teoretice și cunoștințele practice ale vieții familiare.

De aceia părințiï care nu se gîndesc a face pe fiicele lor profesoare saŭ amploiate, pot găsi în institutul D-neï Filionescu un sistem de educație special, anume întocmit pentru a da tinerelor fete putința de a-șï cultiva inteligența și talentele lor din punct de vedere al cultureï generale, precum și un fel de cunoștințe practice în vederea chemăreï lor nobile de viitoare mame de familie.

Am crezut a face un act de o mare dreptate relevînd meritele acestuï institut, — maï ales acum cînd majoritatea părinților pot fi desorientațï cînd e vorba de a ști cum vor asigura educația fiicelor lor.

V.

INFORMAȚIUNI

Din pușcăriile ungureștï

D. dr. Vasile Lucaciŭ a fost escortat de douï jandarmï la pușcaria ordinară din Satumare, pentru ca să stea în orï ce moment la dispoziția parchetuluï din Satumare, care l'a dat în judecată pentru o presupusă ofensă făcută acum treï anï autorităților administrative ungureștï.

* *

D. Iuliu Ardeleanu, redactorul ziaruluï umoristic «Vulturul», a ieșit din închisoarea de la Seghedin.

Un noŭ proces de presă, ce i-s'a intentat, se va judeca la 10 Octombre stil noŭ.

* * *

D. Andreï Balteș, fost redactor răspunzător al Tribuneï, a ieșit din închisoarea de la Seghedin.

La congresul studenților care se va deschide Sîmbătă 10 Septembre la Constanța, vor paticipa aproape 450 de studențï. Dintre carï vre-o 280 din Bucureștï, vre-o 120 din Iașï și vre-o 50 din Transilvania și Bucovina.

Se crede că D. Curtopassi, ministru plenipotențiar al Italieï în Capitală, care a împlinit deja aproape de un an stagiul de șease anï în Bucureștï, va fi în curînd înaintat la gradul de ambasador și transferat la Petersburg.

De o săptămînă nu s'a vîndut nicï o cantitate de griŭ romînesc la bursa de cereale din Budapesta. Acesta este rezultatul campanieï întreprinsă de cercurile agrare ungureștï în contra grînelor romîne.

D. Dim. Sturza a invitat pe toțï membriï clubuluï liberal să plece Sîmbătă dimineață la Predeal să întîmpine pe Rege și să-ï prezinte un protest în contra alegerilor comunale.

Această idee nu prea entusiasmează însă pe liberalï, așa că poate numaï amiciï personalï aï D-nuluï Sturdza vor urma aceste invitărï.

D-niï Boldescu și Ștefănescu, prefect de Dolj, aŭ fost chemațï telegrafic în Capitală, pentru a expune D-luï L. Catargiu situațiunea din Craiova.

Este foarte semnificativ, că toțï armatoriï romînï din Brăila aŭ refuzat studenților să le pue la dispoziție un remorcher pentru a merge la Cernavoda.

A trebuit să vină un armator grec, anume D. Manessis, ca să scape pe studențï din încurcătură, oferindu-le două remorchere.

Aproape 30 de studențï romînï de la universitățile din Budapesta Cluj și Viena și de la academia de drept din Oradea mare, aŭ sosit aseară la orele 8 la Ploeștï, unde aŭ fost întîmpinațï de o delegație a studenților bucureștenï.

La orele 12 din noapte, sosind și studențiï bucureștenï, s'aŭ întîlnit cu toțiï și aŭ plecat la Brăila, unde s'aŭ întîlnit azï dimineață cu studențiï ieșenï și cu ceï 43 studențï din Bucovina.

D. Take Ionescu a plecat aseară la Sinaia, de unde se va întoarce Lunï.

După amiazï vor pleca la Sinaia toțï miniștrï, precum și președințiï Corpurilor Legiuitoare, generaliï aflațï în Capitală, președințiï Curților de Casație și de Apel, pentru a întîmpina pe Rege și pe Regina, carï vor sosi mîine la orele 5.

FOIȚA ZIARULUI *ADEVERUL*

6

LEW TOLSTOI

PRINSUL DIN CAUCAZ

V.

Șilin se tîrî în spărtură și o lărgi așa ca să poată trece și Kostylin. Și apoï așteptară pînă se făcu liniște în aul.

Cînd toțï se culcară, Șilin ieși afară și șopti luï Kostylin:

Urmează-mă!

Kostylin îl urmă și lovi o piatră cu piciorul așa că se făcu sgomot. Aadul avea însă un paznic, un cîine tărcat. un dulăŭ răŭ; îl chema Uliașiu. Din prudență, Șilin îï dăduse de multe orï de mîncare. Uliașiu auzi zgomotul și veni în goană lătrînd; după dînsul veniră alțï cîinï. Șilin flueră încetișor și aruncă o turtă de brînză. Uliașul îl recunoscu, începu să dea din coadă și încetă de a lătra.

Abdul auzise lătratul și chemă cîinele din Bordeiŭ.

Șilin însă îl dezmerdă după urechï. Uliașu stătu foarte liniștit, se freca de picioarele luï Șilin, dînd din coadă.

Ascunșï de șopron, eï așteptară pînă se făcu iar tăcere desăvîrșită; numaï o capră se auzea behăind încet și jos de tot, în pîrîŭ, foșnind niște pietriș. E întunerec de tot, stelele staŭ sus pe cer, luna răsare roșie de după dealurï ca niște coarne. Prin văï ceața e deasă și albă ca laptele.

Șilin se scoală încetișor și face semn tovarășuluï.

Eï se furișează tăcuțï înainte. Cînd ajung la moschee, malla cîntă din minaret: el chiamă poporul la rugăciune. Eï trebue să aștepte mult pînă să intre toțï tătariï în moschee. Și acuma iar e tăcere.

Cu D-zeŭ! Eï îșï fac cruce și pornesc. Coboară povîrnișul, trec pîrîul, strebat valea. Ceață deasă îï învălue. De asupra-le lucesc stelele. După stele își îndreaptă Șilin calea. Așa de vioï, așa de ușor umblă prin ceață, numaï cizmele scîlciate sînt incomode și-ï stingheresc la mers.

De aceea Șilin aruncă pe ale sale, umblă desculț, sare de pe piatră pe piatră și se uită mereŭ la stele. Kostilin începea să remie în urmă.

— Umblă maï încet! strigă el. Blestematele de cizme mï-aŭ făcut rănï la picioare.

— Scoate-le șï-țï va fi îndată maï ușor.

Și Kostylin umbla acuma desculț. Dar pentru dînsul era maï răŭ. Pietrele-ï crestaŭ picioarele și el rămînea mereŭ în urmă. Șilin îï zise:

— Picioarele se vor vindeca, dacă le veï răni; dar dacă eï ne prind, atuncï ne omoară.

Kostylin nu respunde, el se tîrăște înainte gemînd. Mult umblară pe vale. In dreapta începură să latre niște cîinï. Șilin se opri trăgînd cu urechia, se uită împrejur, se tîrî pe brîncï pe deal bojbăind cu mîinele.

— Eï, zise el, ne-am rătăcit, am mers prea spre dreapta. Aicï e un dal strein. De sus am putut să-l văd. Trebue să ne întoarcem la stînga, la deal. Aci trebue să fie pădurea.

Kostylin se roagă: — Așteaptă nițel, lasă-mă să resuflu. Picioarele-mï sîngeră.

— Las' frățioare, că se vindecă ele.

Șilin mergea iute înapoï pe stînga la deal și în pădure. Kostylin abia-l urmează și geme într'una. Șilin îï poruncește să tacă și aleargă înainte.

Acuma ajunseră în vîrful dealuluï și intrară în pădure, îșï rupseră de spinï hainele, de atîrnaŭ în sdrențe, ajunseră la o cărare și alergară înainte.

Staï! Ascultă! Se aude un tropot ca de copite de drum. Trăgînd cu urechia nemișcațï, se opresc. Fiind-că nu maï aud nimic, merg maï departe—și iar se aude tropotul. De se opresc e liniște. Șilin se furișează înainte unde lumina slabă a luneï cade pe drum: ce vede înaintea sa e ca un cal și totușï nu e cal, pe cal se află ceva minunat, care nu seamănă a om. Și aude cum sforăe. El flueră încetișor, Atuncï ființa o rupe de fugă de pe drum în pădure, ca o vijelie trece și rupe crăngile în drumul săŭ

Kostylin nu maï poate de frică. Șilin însă rîde și zice:

— Asta e un cerb. Auzï cum rupe crengile cu coarnele? Noï ne temem de dînsul, el se teme de noï.

Se duseră maï departe, ziua nu maï e departe. Eï nu știŭ dacă se află pe drumul cel adevărat. Nu e vorba, luï Silin i-se pare că tot pe drumul acesta a fost tîrît de tătarï cînd l-aŭ prins, că pînă la cetate nu pot fi maï mult de zece verste. Insă un semn neîndoelnic nu are. Puțin se poate vedea noaptea. Acuma aŭ ajuns pe cîmp deschis' Kostylin se așează la marginea pădureï și zice:

— Cum vreï, dar eŭ nu merg maï departe, picioarele mele nu mă maï țin.

Șilin îl îndeamnă mereŭ.

— Nu pot — nu voiŭ ajunge—nu pot.

Șilin nu se maï putea ținea, de necaz scuipă și spuse tovarășuluï săŭ vorbe aspre.

Kostylin îșï adună iar toate puterile și porni.

Așa maï merseră patru verste. Ceața se făcu și maï deasă, nu puteaŭ vedea nimic și stelele abea se zăreaŭ.

De o dată aud un tropot de caï și scăpărarea copitelor de pietre. Șilin se trîntește jos și lipește urechea de pămînt.

Intr'adevăr. Un călăreț se apropie de dînșiï.

Eï se depărtară în goană de drum, se tupilează după niște tufe și așteaptă. Șilin se tîrăște pînă la drum și se uită — un tătar călare gonește o vacă.

Acum a trecut înainte.

Șilin se întoarce spre Kostylin: — Eï, D-zeŭ l-a dus acolo. Scoală-te și haide.

Kosylin se ssulă și căzu iar.

— Nu pot... zăŭ! nu pot... puterile mă părăsesc...

Un om greoiŭ, gras, scăldat în sudoare cum îl înfiora ciața, cum pietrele-ï raniseră picioarele, el se muiase de tot.

Șilin îl ridică cu sila. De durere Kostylin strigă.

Șilin era să-șï piardă mințele de spaimă.

— Ce zbierï? Tătarul e încă aproape de noï. Cît de ușor poate să ne fi auzit.

Și zicînd asta, se gîndește: A slăbit de tot. Ce să fac cu dînsul? Să-mï părăsesc tovarășul, nu merge.

— Scoală-te numaï, începe el, încalecă pe grumazul meŭ, eŭ o să te duc, pentru că nu maï poțï umbla.

(Va urma)

STIRI TELEGRAFICE

Bruxel, 8 Septembrie.—Camerile aŭ fost disolvate. Nocile alegeri aŭ fost fixate la 14 Octombrie.

Berlin, 8 Septembrie.— Țarul a sosit la Spala. Toată linia căiĭ ferate erea păzită de trupe. Circulația erea întreruptă.

Thorn, 8 Septembrie. — Țareviciul a trecut prin gara Thorn ducîndu-se la Darmstadt.

MANEVRELE FRANCEZE

Châteaudun, 8 Septembre. — D. Casimir Périer a trecut azĭ diminéață în revista trupele. Generalul de Galiffet i a prezintat pe ofițeriĭ străinĭ. Președintele a strîns mina fie-căruĭ din eĭ, începînd cu generalul Fredericks.

Revista s'a sfirșit prin o șarjă a întregeĭ cavaleriĭ, comandate de generalul de Galiffet. Maĭ mulțĭ călărețĭ aŭ fost trîntițĭ, fără accidente grave; un cal a fost omerît.

Președintele a felicitat în mod călduros pe generalul de Galiffet și s'a întors apoĭ la Châteaudun.

La prînzul oferit ofițerilor generalĭ și ofițerilor străinĭ, D. Casimir Périer a ridicat un toast în onoarea generaluluĭ Mercier, a străluciților ofițerĭ străinĭ și a armateĭ franceze, reamintind progresele eĭ în perioada de pace de care s'a bucurat și se va maĭ bucura încă Europa.

Generalul Mercier a mulțămit. El a reamintit purtarea D-luĭ Casimir Périer în timpul războiuluĭ, colaborarea sa ca deputat la reorganizarea armateĭ. El a băut apoĭ în sănătatea președinteluĭ.

După ministrul de războiŭ a luat cuvîntul generalul de Galiffet pentru a invita pe asistențĭ să se unească la toastul săŭ de respect și de încredere și a băut în sănătatea președinteluĭ republiceĭ.

D. Casimir Périer s'a întors la Elysée la 6.45

Paris, 8 Septembre. — Un ordin de zi al generaluluĭ de Galliffet către corpurile 11 și 4 de armată declară că manevrele din acest an n'aŭ fost numaĭ o școală de războiŭ, ci și un pelerinagiŭ patriotic pe cîmpurile de luptă de la Artenay, Coulmiers, Châteaudun, care consolează pentru trecut și daŭ un exemplu pentru viitor.

Generalul de Galliffet ajungind în curînd la limită de etate își ia rămas bun de la trupe. El a adăogat că dacă [...] ĭl chiamă, va lu[p]ta ca un simplu veteran.

Ungurii satisfăcuți

Budapesta, 8 Septembre. — D. Falk, raportorul, a indicat la comisiunea bugetară a delegațiuneĭ ungureștĭ, metoda ce va urma în redactarea raportuluĭ săŭ. Chestiunea romînească luînd un loc atît de important în discuție, crede că trebue menționată în mod dezvoltat în raport. De [...] politica D-luĭ de Kalnoky nefiind schimbată niciĭ ca bază, niciĭ ca direcțiune și ministrul declarind că va avea în vedere tot-d'auna nu numaĭ interesele monarhieĭ, dar și ale Ungarieĭ, raportorul propune conform obiceiuluĭ, D-sa exprimă aprobarea politiceĭ străine a D-luĭ de Kalnoky și votarea uneĭ moțiunĭ de recunoștință și de încredere în ministrul care dirijează această politică.

D. Apponyi constată cu privire la agitările romîne, că situația nu este satisfăcătoare, nu s'a schimbat. Prin urmare, o simplă moțiune de încredere nu e de ajuns.

D. Csermatony recomandă votul de încredere.

D. Coloman Tisza regretă că se dă atîta importanță chestiuneĭ romîne; aceasta ar putea face ca străinătatea să crează că această chestiune inspiră Ungurilor temerĭ serioase. D-sa se unește la propunerea D-luĭ Falk, cu atît maĭ mult că cît *ministrul a declarat dinadins că va lua, în cazul necesar, măsurĭ energice, rezervîndu-și numaĭ alegerea momentuluĭ.*

D. Perczel recomandă de asemenea votarea încrederiĭ motivată maĭ cu seamă de menținerea tripleĭ alianțe și de încrederea mare ce ĭĭ dovedesc puterile ce nu fac parte din ea.

D. Berczeviczy a vorbit în același sens.

Președintele a anunțat că *propunerea raportuluĭ a întrunit majoritatea și a fost prin urmare adoptată.*

STIRI MARUNTE

Strivit.—Căruțașul Grigore Mîndruțu din șoseaua Pantelimon No. 187, transporta ierĭ cu căruța două pietre marĭ de monument de la Filaret la cimitirul Sf. Vinerĭ. Pe cînd trecea pe strada Popa Tatu, de odată s'a sfărîmat o roată dinainte de la căruță, și pietrele căzînd asupra bietuluĭ om l'aŭ strivit răŭ. Rănitul a fost dus la spitalul Filantropia.

* * *

Moarte subită.—Erĭ dimineață, muncitorul Stanciu Ion in, vîrstă de 98 de anĭ, locuitor în Bulevardul Protopopescu Pake No. 121, tocmaĭ cînd voia să plece de-acasă, a căzut fără veste mort pe stradă. Cadavrul a fost ridicat de soția nenorocituluĭ.

* * *

Foc.—Aseară pe la orele 6 a luat foc acoperișul de trestie al uneĭ ghețăriĭ a D-luĭ Niță [...] din strada Șerbănică No. 1. Focul a fost stins de către vecinĭ.

RĂZBOUIL COREEAN

Londra, 8 Septembre. — Ziarele de seară publică o telegramă din Sanghai de la 1.50 seara, că toată flota chinezească de la Py-Yang a fost angajată în lupta de la Coreea. Ea a fost întărită cu maĭ multe corăbiĭ din flota de la Fuceu. Corăbiile chinezeștĭ n'aŭ putut manevra din lipsă de spațiŭ. Se crede că flota japoneză care a dat lupta nu erea numeroasă.

Chinejiĭ zic că lupta a ținut 6 ore. Din ambele părțĭ pierderile s'aŭ urcat la maĭ multe miĭ de oamenĭ.

Londra, 8 Septembre. — Ziarele publică o telegramă din Shanghai în care se zice că 6 bastimente chinezeștĭ s'aŭ întors la Port Arthur foarte stricate, 600 de oamenĭ, ofițerĭ și soldațĭ aŭ pierit împreună cu cele două ciurasate chineze care s'aŭ scufundat. Se crede că maĭ multe transporturĭ chinezeștĭ aŭ fost de asemenea înecate. Pierderile chinejilor sînt evaluate la 1500 oamenĭ; ale Japonezilor la 1000.

Agenția *Reuter* află din Yakohama că Japoneziĭ declară că aŭ fost victorioșĭ în lupta navală. Eĭ zic că 3 vase chinezeștĭ s'aŭ înecat și unul a ars. Japoneziĭ n'aŭ perdut nicĭ un vas. Aŭ fost marĭ pierderĭ de oamenĭ din ambele părțĭ.

Tokio, 8 Septembre.—O telegramă oficială din cartierul general japonez, anunță că japoneziĭ aŭ întîlnit la 16 Septembre după amiază la 35 mile spre Nord-Est de Hay Pang Tao toată escadra chinezească compusă din 11 corăbiĭ de resbel și 6 torpilorĭ, 4 corăbiĭ chinezeștĭ s'aŭ înecat și 1 a ars. Escadra japoneză n'a suferit avariĭ.

Londra, 8 Septembre.—Agenția *Reuter* află din Yokohama detaliĭ asupra lupteĭ de la Pyong Yang. Chinejiĭ aŭ avut 2000 de oamenĭ omorîțĭ 14.500 aŭ fost rănițĭ saŭ făcuțĭ prizonierĭ. Abia un sfert din armata chinezească a putut să scape. Pierderile japonezilor sînt evaluate la 30 morțĭ și 269 rănițĭ.

Armata japoneză se îndreptează acum spre Nord; ea merge spre Weja, oraș frontieră pe drumul cel mare ce merge la Mukienz capitala Manciureĭ. Și orașul sfînt al dinastieĭ imperiale. Se crede că armata japoneză va ajunge la Weja pe la sfîrșitul luneĭ.

EDIȚIA A TREIA

ULTIME INFORMAȚIUNI

Guvernamentaliĭ aŭ protestat alegerea colegiuluĭ II-lea comunal de Prahova și stăruesc pentru invalidare.

Ar fi culmea scandaluluĭ ca să se nesocotească pînă la atîta voința alegătorilor și să se supue la o nouă votare, acest oraș, care de cînd sînt conservatoriĭ la putere, numaĭ într'o alegere o duce.

În ziua alegereĭ colegiuluĭ I, sbirul Radu Rosetti, prefect de Bacăŭ, s'a dus la oficiul telegrafic din localitate și a amenințat în gura mare pe impiegațiĭ alegătorĭ, că dacă nu votează lista guvernuluĭ, vor fi permutațĭ prin unghiurile cele maĭ îndepărtate ale țăreĭ.

Mîine Sîmbătă 10 curent, orele 8 și jum. seara, este Adunare generală la Clubul Preseĭ.

D-niĭ ziariștĭ membriĭ aĭ Clubuluĭ, precum și ceĭ-l'alțĭ din membriĭ sînt rugațĭ să asiste.

Exportul de vite în Rusia, prin punctul Ungheni a luat un mare avînt. Într'un timp de vre-o două lunĭ s'aŭ exportat în Rusia peste 2,000 de vite.

Aceasta se datorește faptuluĭ că în centrul RusieĭQ este mare lipsă de vite, din cauză că anul trecut n'a fost nutreț. Numărul vitelor vîndute prin Unghenĭ, în Rusia, trece de 4 miĭ în anul acesta.

Clubul radical din Iașĭ a votat cu 19 voturĭ contra 9 alianța cu guvernamentaliĭ pentru balotajul de Duminecă la colegiul I.

In urma acestuĭ vot rușinos D-niĭ Al. Volanschi, N. Beldiceanu, P. Grigoriu, Nicolae Apostol și alțiĭ, s'aŭ retras din partidul radical.

Condițiunile acesteĭ vînzărĭ sînt următoarele:

a) Un loc de ajutor de primar;

b) Cincĭ locurĭ de consilierĭ și

c) treĭ scaune de deputațĭ la alegerile legislative din Februarie.

Partidul socialist din Iașĭ, în fața atitudineĭ guvernamentale a radicalilor, a hotărît abținerea de la balotajul de Duminecă.

Ministerul instrucțiuneĭ a acordat 300 de bilete de liber parcurs studenților pentru congresul de la Constanța.

Barbariĭ militare

In dosul prefectureĭ polițieĭ Capitaleĭ se petrec zilnic niște barbariĭ care revoltă pe toțĭ trecătoriĭ de prin strada Plevneĭ.

Compania 4-a de Jilava a regimentuluĭ 21 de Ilfov, este concentrat în curtea de dindos a polițieĭ, unde face exercițiĭ zilnice cu pușca Manlicher model noŭ.

Soldațiĭ, carĭ aŭ fost deprinșĭ pînă acum să facă exerciții cu puștile Martini, sistemuĭ 1879, se deprind anevoe cu Mannlicher și este firesc decĭ, că fac adese-orĭ micĭ greșelĭ. Aceste micĭ greșelĭ, în loc să fie îndreptate în mod pacinic, se îndreptează prin bătăĭ.

Căpitanul Ilie Niculescu, comandantul companieĭ, brutalisează mereŭ pe soldațĭ, ĭĭ bate și-ĭ schingiuește, fără nicĭ o jenă de lumea revoltată ce se îngrămădește în strada Plevneĭ.

Oare n'ar putea să curme comandantul regimentuluĭ aceste scene brutale pe care le provoacă bătăușul căpitan Ilie Niculescu?

D. Dr. Felix a fost erĭ la Unghenĭ și la Iașĭ în inspecție.

Budgetul clinicelor din Iașĭ va fi sporit cu 8000 de leĭ.

Această sporire se va face în urma insistenților D-luĭ Dr. Felix.

Radicaliĭ de la Iașĭ sînt în mare încurcătură. Eĭ așteaptă cuvîntul de ordine de la șef, iar D. Panu a plecat în streinătate, fără a spune unde se duce.

A apărut, în capitală, un noŭ ziar care poartă titlul de *Constionlitualul*.

Acest ziar apare într'o singură ediție și a început cu anul al VI-lea No. 1515.

Din tabela statistică a proceselor pendinte la Curtea de Casație resultă că Secția I, din 538 recursurĭ intrate și 5054 remase din trecut, aŭ rezolvat 395 și 8 în secțiunĭ unite — adică ceva maĭ mult de cît un proces pe zi.

Secția II corecțională a fost ceva maĭ harnică, a rezolvat 1167 recursurĭ din un total de 2170 procese pe zi.

Iși menajează sănătatea bătrîniĭ de la Casație!

Triumfătoriĭ sînt în Capitală.

D. G. Robescu, prefectul de Covurluĭ, se plimba radios în fața teatruluĭ național; D. Basil Iepurescu din Giurgiŭ perorează la Capșa; D. N. Constantinescu din Buzăŭ s'a dus la Banca Națională să se întîlnească cu D. Carada.

La Teatrul Național s'a pus în repetiție piesa *Les trois Sultans* de Favart.

Studenților Bucovinenĭ li s'aŭ făcut o entusiastă primire la Iașĭ.

Penibilă impresie a produs discursul unuĭ student Basarabean, care s'a plîns de modul cum este neglijată Basarabia de către studenții din Romînia.

Ni se scrie din Calafat că lupta a fost foarte vie între opoziție și guvern; despoerea scrutinuluĭ a durat pînă la șase ore dimineața și a reușit opoziția.

* * *

D. Faranga a pălmuit pe locotenentul Niculescu. Acesta l'a provocat în duel și i-a trimes martorĭ pe D-niĭ căpitan Ionescu și locotenent Bilcă; D. Faranga a constituit martorĭ pe D-niĭ Braido și Ștefano.

ULTIME TELEGRAME

Paris, 8 Septembre.— O telegramă oficială din Hanoi cu dată de 18 Septembrie anunță că pirațiĭ aŭ încercat să facă să deraieze trenul ce venea din Sangson. Încercarea n'a isbutit însă, mecanicul chinez a fost omorît. Pirațiĭ aŭ prins 2 francezĭ. Colonelul Galien ĭĭ urmărește.

In urma acestor evenimente guvernul a decis să creeze o poliție specială.

Haga, 8 Septembrie.—Bugetul pentru 1895 presintat Camerelor arată un deficit de 8 milioane. Un împrumut de 9 milioane și jum. se va contracta pentru a îmbunătăți armamentul armateĭ și marineĭ.

Tripoli, 8 Septembrie. — Douĭ ofițerĭ germanĭ în serviciul Turciel aŭ sosit aicĭ pentru a visita fortificațiile și a face un raport asupra îmbunătățirilor de adus.

Dresda, 8 Septembrie. — Un stilp s'a surpat în fabrica de cărămizĭ de la Radeberg 4 lucrătorĭ aŭ fost omorîțĭ; maĭ mulțĭ a fost grav rănițĭ.

Roma, 8 Septembrie. — Celebrul archeolog Ion Baptist de Rossi a murit.

SPECTACOLE

Sala teatruluĭ Dacia. — Vinerĭ 16 Semptembrie 1894, mare representațiune extra-ordinară. Se va juca frumoasa piesă: **Dracu saŭ Oarba din Paris**, dramă comedie în 5 acte din franțuzește.

BIBLIOGRAFIE

A apărut **«Curs de Aritmetică»**, parte I-a pentru cl. II și partea II-a pentru cl. III-a secundară, de **St. Stoicescu**, profesor de Matematică la liceul Lazăr din Capitală.

Aceste cărțĭ sînt aprobate de Ministrul Instrucțiuneĭ publice și se găsesc la principalele librăriĭ. Deposit la tipografia Carol Göbl și la autor.

* * *

In tipografia *Nouă* a D-luĭ Grigore Panaitescu, unde se imprimă ziarul nostru a apărut o lucrare foarte interesantă: **Curs practic de croitorie și rufărie**, datorit D-neĭ Elena Ștefănescu Directoarea școaleĭ profesionale de fete din Galațĭ, prețul fiind numaĭ de 6 leĭ. Ne facem o placere să o recomandăm publiculuĭ.

La administrația acestui ziar se află hîrtie maculatură.

Tipografia «Nouă», Gr. Panaitescu, Pasagiul Băncei Naționale, 19

Tipărit pe hîrtie din fabrica LETEA.